

Anarkistinen kirjasto
Anti-Copyright

”Tuliruusu on palannut”

taistelu Barcelonan kaduista

CrimethInc.

CrimethInc.
”Tuliruusu on palannut”
taistelu Barcelonan kaduista
Kevät 2012

Haettu 4.3.2013 osoitteesta:
<http://takku.net/article.php/20120521154812182>
Englanninkielinen alkuperäisteksti julkaistu osoitteessa:
www.crimethinc.com

fi.theanarchistlibrary.org

Kevät 2012

Sisältö

1. Historia	5
Lakko	15
Tukahduttaminen	21
2. Opetukset	24
Strategiset jännitteet	29
Liite A: Selvennys vaikutusvaltaisista vähemmistöistä	36
Liite B: Propaganda-arkisto	37

teidät, se johtuu siitä, että ne pelkäävät menettävänsä kontrollin, tulevansa paljastetuksi pelkkinä autoritaarisina idiootteina, jotka ovat tuhonneet maailman ja tulevaisuuden.

Poltetaan se kaikki ja aloitetaan alusta, ilman niitä.

Päättymätön lakko, sabotaasin, tulen, koston sekä jatkuvan kapinan elpyminen.

”Taistelu antaa sen mitä valta vie pois!” Lakkojuliste yhdeltä asuinalueelta, jossa on listattu päivän tapahtumia.

Lakon jälkeen levitetty anarkistijuliste

Loppu tottelevaisuudelle

Teidän täytyi hakata meitä, ampua naamaan ja kaasuttaa meitä. Teidän täytyi pidättää meidät ja kohdella meitä kaltoin, vangita meidät ja eristää meidät. Teidän täytyi uhkailla meitä uusilla laeilla ja sanoa kaikille meidän olevan ”terroristeja”. Teidän täytyi tehdä tuo kaikki ja vielä enemmän saadaksenne meidät kumartamaan. Mutta kaikesta huolimatta, ette saaneet mitä halusitte.

Kaikkien uhkausten edessä, kaikkien käskyjen ja kiristysten edessä, sytytimme roihuja kaduille 29. maaliskuuta. Emme olleet ryhmä, meitä ei ollut 300 eikä edes 2000. Meitä oli paljon enemmän. Olimme niitä, joiden päälle talotte päivittäin ja kuvittelette, että emme puolusta itseämme. Olimme niitä, jotka puristatte kiviin epävarmoissa työpaikoissa. Niitä, jotka ajatte kaduille kun hualatte talomme tai jos emme pysty maksamaan vuokraa. Niitä joita hallitsette kuin resursseja, ikään kuin numeroina tilastoissanne. 29. maaliskuuta emme totelleet ja yht’äkkiä kaikki alkoi hajota palasiksi. Nyt tiedämme vahvuutemme. Tunnumme kuinka maailmanne murenee emmekä auta teitä rakentamaan sitä uudestaan.

Rakennamme mieluummin itse omamme. Loppu tottelevaisuudelle!

Toukokuussa 2011 kymmenet tuhannet valtasivat aukioita eri puolilla Espanjaa. Protestiliikkeen jälkeen vastaavia valtauksia syntyi eri puolilla maailmaa. Yksi seuraaja oli Yhdysvaltojen Occupy-liike. Maanlaajuinen yleislakko 29. maaliskuuta 2012 puhkesi suuriksi katutaisteluiksi Barcelonassa, kun osanottajat saivat katujen hallinnan pois mellakkapoliisilta. Kuinka näin pääsi käymään ja mitä se voi kertoa valtausliikkeiden tulevaisuudesta Espanjan ulkopuolella?

Barcelonan kirjeenvaihtajamme taustoittaa tässä kattavasti maaliskuun yleislakon mellakoita, jäljittää ne aukiovaltauksista yleislakkoon sekä tutkii kysymyksiä, jotka ovat nousseet esiin anarkistien kohdattua uusia haasteita ja mahdollisuuksia.

1. Historia

La rosa de foc ha tornat!” Siinä oli tunnelma yleislakon aikaan 29. maaliskuuta 2012. Vaikka liitot arvioivat osanotoksi vaikuttavat 77%, kaikkia puhutti lähinnä Barcelonan taivasta tummentaneet tulot.

1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa, kun Barcelonassa tehtiin anarkistisia attentaatteja ja pommi-iskuja enemmän kuin missään muussa kahdessa maassa yhteensä, kun kymmeniä kirkkoja ja poliisiasemia poltettiin maan tasalle, kaupunki tunnettiin hellitelynimellä la rosa de foc, ”tuliruusu”. 1920- ja 30-lukujen vaihteessa ollut ”vallankumouksellisen voimistelun” kausi nosti kaupungin maailmanlaajuisesti esille anarkististen kamppailujen laboratorioina. Tuo rooli vietiin entistä pidemmälle heinäkuun 1936 vallankumouksen myötä. Katalonian maquiden – sissien – taistelu Francon aikana edelsi Euroopassa ja latinalaisessa Amerikassa 60- ja 70-luvuilla kukoistaneita sissiliikkeitä; joissain tapauksissa kokemusta ja materiaalia tuli suoraan heiltä. Mutta tämä historia on pitkälti kadotettu. Fasismien ja demokratian pakottaman murtuman ansios-

ta Barcelona menetti merkityksensä vallankumouksen näyttämöllä.

Demokraattisten valtojen tukema neljänkymmenen vuoden diktatuuri ja tukahduttaminen kukisti anarkistiliikkeen Kataloniasta ja muualta Espanjasta. Anarkisteille jäi runsaasti yleistä myötätuntoa, mutta sekin haihtui siinä vaiheessa, kun uutta nousua tehnyt vallankumous ajautui siirtymäksi demokratiaan 1970-luvulla. Sadat tuhannet lähtivät kaduille ja toivoivat nostavansa -36 pudotetun lipun, mutta hallitus pelasi korttinsa taitavasti ja paluun tehnyt CNT huonosti. Demokratia vei voiton. Siitä asti kaupunki on ollut rauhoitettu, jos ei suorastaan kesytetty. Tuliruuus pääsi unohtumaan.

Kiihkeät naapurustokamppailut jatkuivat 1980-luvulle, mutta ne rajoittuivat pääasiassa marginaalisille siirtolaisalueille¹ ja ne rauhoittuivat pitkälti slummien poliittisella ja taloudellisella integraatiolla – tai puskutraktorilla. 1990-luvulla oli muutamia kiihkeitä talonvaltaajien ja antifasistien mellakoita, mutta media onnistui eristämään ne ilmiöinä. Uuden vuosituhannen ensimmäisellä vuosikymmenellä sosiaalinen kontrolli ja rauhoittaminen meni eteenpäin suurin harppauksin. Kuvioihin tuli uusi demokraattisiin poliisitaktiikoihin koulutettu poliisivoima – mossos d'escuadra – sekä hellittämätön järjestyssääntöjen toimeenpano. Ajan myötä mellakka ja katutaistelun tietotaito katosi, enää ei ollut polttopulloja eikä häätöjen vastustamista. Poliisista tuli koskematton: niiden täytyi vain juosta kohti – tai pelkästään vetää pamput esille – ja ihmiset juoksivat karkuun.

Taisteluhenkä esiintyi yhä laajalti, ainakin anarkistien, joidenkin talonvaltaajien ja joidenkin indepesien, Katalonian itsenäisyysmielisten², keskuudessa, mutta enää ei ollut välineitä tuon hengen ilmaisemiseksi. Vuonna 2007, kun poliisi yritti saada kadut lopulli-

¹ Tuohon aikaan siirtolaiset tulivat pääosin Etelä-Espanjasta.

² Katalaaneja, jotka vastustavat Espanjan miehitystä. ”Indepeillä” on useita organisaatioita, joista suurin osa on sosialistisia. Myös nuorisojärjestöjä on runsaasti. Espanjan hallitukseen osallistuvia vasemmistolaisia katalaanipuolueita

litsemaan tulevaisuuttanne, kun kaikki rehelliset, solidaariset ja nöyrät tulevat olemaan kusessa.

Ne on tuhonneet maailman, jonka tulette perimään. Ne on myrkyttäneet veden ja ilman ahneudellaan ja välinpitämättömyydellään luonnosta. Ne on kaataneet metsät tavarahyödykkeiksi. Ne on sotkeneet ilmaston silkkaa oikutteluaan ja ylimielisyyttään. Ne on saastuttaneet mieleemme autoritaarisella, pikkutarkalla koulutuksella sekä tyhmentävällä kulttuurilla. Ne on varastaneet tietämyksen siitä miten ruokkia ja parantaa itseämme, kuinka rakentaa omat talomme ja ratkoa omat riitamme. Tämän ne on tehneet sen takia, että pysyisimme riippuvaisina niiden palkkatyöstä, poliisista ja oikeusjärjestelmästä, jotta meidän ei tulisi oppia mitään muuta kuin palvelemaan ja tottelemaan niitä sekä käyttämään niiden meille pakottamia koneita, ei omia työkalujamme. Ne on saaneet historian katoamaan, jotta emme ymmärtäisi miten tämä on tapahtunut, kuinka elimme ennen kapitalismia ja kuinka voisimme elää omaa tulevaisuuttamme, joka on meidän omaa luomustamme, ei ahneiden riistäjien, autoritaarien, kiduttajien ja murhaajien tekemää.

Tämä kadonnut historia on vastarinnan historiaa, taistelumme kaikkea esivaltaa vastaan, joka muodostaa siemenen tulevaisuudelle ilman niitä. Mutta jos ne tuhoavat koko maailman, jos ne muuttavat sen asuinkelvottomaksi paikaksi, jossa tulemme olemaan ikuisesti riippuvaisia niiden teknologiasta ja kontrollista, kenelläkään ei tule olemaan tulevaisuutta.

Poltetaan se sitten. Poltetaan niiden määrämä tulevaisuus. Poltetaan suunnitelmat, joita ne yrittää pakottaa. Poltetaan niiden epäinhimillinen esivalta, poltetaan niiden väärät viisaudet. Poltetaan kaikki valheet, jotta saataisiin mahdollisuus, edes pieni mahdollisuus, sille, että uuden maailman siemenet itävät tämän maailman tuhasta. Älkääkään luottako kehenkään muuhun kuin ystäviinne, niihin jotka osoittautuvat solidaarisiksi, jotka tuntevat rai-voa. Ja kun teitä kutsutaan ”väkivaltaisiksi”, kun ne kutsuvat teitä ”järjettömiksi”, kun ne vaativat lopettamaan tai yrittävät värvätä

Mikä on yleislakko?

Se on järjestelmän normaalitoiminnan keskeytymistä. Se on ihmisten ja kauppatavaran virtojen pysäyttämistä. Se on järjestelmän toiminnan kannalta välttämättömien rattaiden sabotoimista. Se on hyökkäämistä sorrostamme vastuussa olevia vastaan. Se on nykyisen paradigman puolustajien ja väärin kriitikoiden haastamista. Se on taistelua päivittäisissä tiloissamme (naapurustossa, työssä, koulussa, jne.). Se on menemistä ulos kaduille ja sen vähän jakamista mitä meillä on jäljellä: raivo, leipä ja unelmat. Se on koko sen työkalupakin käyttämistä, jonka sorrettujen historia on antanut käyttöömme.

Yleislakko voi olla vain villi, kaikki muu on itseparodiaa. Näemme toisemme 29. maaliskuuta, kaduilla!

Lakon alla nuorison levittämä lentolehtinen

Ne on siepanneet tulevaisuutesi. Pinnallinen hyvinvointi, aikaisemmille sukupolville pakotettu amerikkalainen unelma on jotain mitä sinulle ei enää voida luvata. Ei tutkintoa, ei terveydenhuoltoa, ei asuntolainaa, ei uraa, ei autoa, ei eläkettä, ei iPodia, ei laskettelulomia. Voit unohtaa tuon kaiken. Nyt ne rakentavat sinulle seuraavaa tulevaisuutta: armoton kilpailu. Toiset onnistuvat saamaan vakaan duunin kyttänä, pankkiirina, metron vartijana tai insinöörinä, toiset elävät yhdestä epävarmasta pätkäduunista toiseen jaksassa mainoslenttareita, siivoamassa turistien ja rikkaiden jälkiä, tarjoilijoina, kassoina, huorina, kokkeina, metallinkerääjinä, raatamassa rakennustyömailla tai sumentamassa silmiä näytön edessä. Toisin sanoen, omatunnottomat kusipäät, jotka haluavat työskennellä palkkasotilaina, rikkureina tai riistäjinä, ovat niitä, jotka tulevat pärjäämään ja kaikki muut tullaan jättämään ilman eläkettä, terveydenhuoltoa tai palkkaa.

Katsokaa tarkkaan ystäviänne. Kenet heistä häätäisitte asunnostanne maksamattomien vuokrien takia? Kenet heistä sulkisitte vankeilaan varastamisesta tai huumeiden myymisestä selviytymisen viimeisinä keinoina? Kenet heistä irtisanoisitte pelkästään niiden voittojen kasvattamisen vuoksi? Nuo voittojen kasaajat tulevat hal-

sesti täyteen hallintaansa keskeyttämällä kaikki luvattomat mielienilmaukset, niin kutsutut antisistemat³ estivät sen hakemalla laajoja liittoumia, palaamalla kaduille ja painottamalla ristiriitaa valtion demokraattisen narratiivin sekä sen käytännön toiminnan välillä. Sinnikkyys tuotti joitain tuloksia, mutta kukaan ei keksinyt kuinka palata hyökkäyskannalle.

Kun taluskriisi rapautti yhteiskuntarauhan takana ollutta sosiaaliturvaa, muutaman tuhannen antisisteman lisäksi myös monet muut alkoivat toimia. Syntyi naapurustokokouksia, joiden takana oli hyvää tarkoittavia reformisteja, indepesejä tai kaappiliberaareja, ja jotka houkuttelivat muutamia trotskilaisia ja vastaavia. Anarkistinen CNT ja anarkoreformistinen CGT, jotka olivat pysyneet kasassa pienillä työtaisteluilla ketjukaupoissa ja bussinkuljettajien parissa, valmistautuivat taisteluun, joka sopi paremmin heidän historiaansa.⁴ Indepesit, joita ärsytti vuosien merkityksettö-

---

(kuten ERC) pidetään yleisesti indepeseinä, mutta ne sulkevat usein ulos radikaalin ja sosialistisen aineksen. Katalaanifasisteja sen sijaan ei pidetä indepeseinä.

³ Antisistema on lehdistön keksimä käsite, jolla niputetaan yhteen kaikki yhteiskunnan kapinalliset, jotka ansaitsevat tukahduttamista, eivät poliittista ääntä. Katalonian historiasta johtuen sen koommin anarkisteja kuin indepesejä ei voi ottaa tukahduttamisen kohteeksi loukkaamatta demokraattisen narratiivin herkkyyttä, sillä molemmat ryhmät ovat laajalti tunnettuja ja niitä pidetään poliittisesti legitiimeinä.

⁴ CGT, kahdesta liitosta huomattavasti suurempi, on seurausta CNT:n katkerasta jakautumisesta, joka kesti koko 80-luvun ja heikensi alkuperäistä organisaatiota. CGT on mukana siinä ammattiliittojen institutionalisoinnissa, jonka takana on Moncloan sopimus vuodelta 1977. Vaikka koko CNT torjui sopimuksen, monet CNT:n alaiset liitot näkivät uuden tilanteen hyväksymisen välttämättömäksi ja muokkasivat periaatteitaan sen mukaisiksi, mikä johti jakautumiseen. Irtautuneet muodostivat lopulta CGT:n ja osallistuivat sen alla työpaikkavaaleihin, joissa nimetään työläisten viralliset edustajat, joiden mukaan liitot saavat valtionavustusta. Tulee muistaa, että Espanjassa vain hyväksytyt liitot voivat kutsua lakkoon. Jos yleislakko on virallinen, kaikilla työläisillä on oikeus osallistua, vaikka monet työnantajat eivät kunnioitakaan tuota oikeutta. Yksi Katalonian työtaisteluperinteen huono puoli on siinä, että korpilakkoja ei juurikaan nähdä, koska taistelevia liittoja on olemassa ja viralliset lakot ovat pitkäikäinen yhteiskunnallinen instituutio.

myys itsenäistymisen suuresta kannatuksesta huolimatta, ja jotka olivat saaneet virtaa uudesta puolueesta, joka ei ollut vielä ehtinyt hallitukseen pettämään heidät, alkoivat myös valmistautua uuteen hyökkäykseen. Sitten on vielä mustan blokin anarkistit, jotka ovat lopultakin valmiita aloitteen ottamiseen, kun ensin vuosien ajan kiersivät kehää isku-tukahduttaminen-vankituki. Tapahtui siirtymä yöllisen toiminnan, antisosiaalisen propagandan ja autonomisten ghettojen itseorganisoinnin rajalliselta kentältä huokoisemalle maaperälle, jossa heidän aiemmin hiomansa taidot saattoivat saada suurempaa vaikutusta.

Yleislakon 29. syyskuuta 2010 kutsui koolle suurimmat liitot (CCOO ja UGT) yhdessä pienempien liittojen (kuten CNT ja CGT) kanssa. Mutta suuri osa organisoinnista tapahtui naapurustokokouksissa, liitoista riippumattomissa anarkistiryhmissä sekä indepesien ja muiden parissa. Kansallisella tasolla tarkasteltuna se oli menestys liittojen kannalta, koska enemmistö osallistui, vaikka kyseessä oli ensimmäinen yleislakko kahdeksaan vuoteen. Barcelonassa lakko onnistui myös kapinalliselta kantilta, kun se synnytti kiihkeän mellakan, jonka aikana hyökkäykset valtiota ja kapitalismia vastaan yleistyivät. Mellakointi oli pitkälti spontaania ja sen takana oli suuremmat joukot kuin yleensä. Laajuus ja kiihkeys oli sellaisella tasolla mitä ei oltu nähty ainakaan sitten Cine Princessa -mellakoiden 1996.⁵ Tulevaa toimintaa ja asenteita muokkasi useat pidätykset sekä median kiihkeä mustamaalauskampanja. Joka tapauksessa syyskuu 2010 antoi useille toimijoille lisää voimaa ja sosiaalista tukea.

⁵ Cine Princessa -mellakat alkoivat vallatun sosiaalikeskus Cine Princessan hädästä Via Laietanalla 28. lokakuuta 1996. Mellakoiden osanottajat ovat yleensä erimielisiä mellakoiden laittamisesta järjestykseen. Mellakat ovat ennen kaikkea subjektiivisia kokemuksia, joiden arvioimiseen vaikuttaa suuresti missä päin kaupunkia sattui olemaan ja millä mittarilla tapahtumia punnitsee. Syyskuun 29. mellakat levisivät spontaanisti tuhansien ihmisten pariin eri puolille kaupunkia, pääosin lyhytkestoisina yhteenottoina. Cine Princessa -mellakoissa kyse oli satojen ihmisten – talonvaltaajia ja naapureita – kohdistetuista ja määrätietoisista hyökkäyksistä omaisuutta ja poliisia vastaan yhdessä osassa kaupungin keskustaa.

jotka pystyvät sietämään mielipide-eroja. Sen sijaan se vain yrittää matkia massoja.

Koska molemmat etsivät lauman lämpöä, sekä etujoukko että populistit löytävät usein toisensa, kuten stalinistit ja UGT tekivät Espanjan sisällissodassa. Tämän kumppanuuden puitteissa edellinen tulee olemaan tehokkaampi ja käyttämään jälkimmäistä hyväkseen.

Vaikutusvaltainen vähemmistö puolestaan on taipuvainen kohti antisosiaalista painotusta, koska sen idealismi törmää enemmistön periaatteettomaan käytännöllisyyteen. Sen on myös helppo vain sopeutua kiusankappaleen rooliin. Jos tämä taipumus osoittaa halveksuntaa muuta yhteiskuntaa kohtaan sekä omistautumista sen periaatteiden toteuttamiseen massoista huolimatta ja massoja vastaan, se tulee todennäköisesti löytämään yhteistä maaperää etujoukkojen kanssa, jotka saattavat käyttää heitä iskujoukkoina – kuten Lokakuun vallankumouksessa. Jos se taas ottaa helpomman antisosiaalisen polun periaatteidensa abstrahoimisesta, se tulee rajoittamaan vaikutusvaltaansa, sillä mikään sen ympärillä ei heijasta sen ihanteita tai kutsu sitä mukaan. Vain jatkuvalla periaatteiden suhteuttamisella ympäristön monimutkaisuuteen voi tuollainen vähemmistö toimia mallina sille, että toisista voi tulla toimijoita omaa ansiotaan.

Vaikutusvaltainen vähemmistö toimii resonoimalla, ei kontrollilla. Se ottaa riskejä luodakseen innostavia malleja ja uusia mahdollisuuksia sekä kritisoidakseen mukavia valheita. Se ei nauti mitään luontaista ylivertaisuutta ja sellaiseen taantumiseen johtaa vain sen eristyneisyyteen ja merkityksettömyyteen. Jos sen luomukset tai kritiikit eivät innosta ihmisiä, sillä ei tule olemaan vaikutusvaltaa. Sen tarkoitus ei ole saada seuraajia, vaan luoda sosiaalisia lahjoja muiden vapaasti käytettäväksi.

Liite B: Propaganda-arkisto

Teksti lakon alla levitetystä anarkistijulisteesta

vaikeuksista. Kuitenkin, se myös edistää tietynlaista voimaa ja toiminnan riippumattomuutta, mikä todennäköisesti ansaitsee jotain tunnustusta kaduilla saavutetusta voitosta.

Nämä jännitteet ovat ratkaisematta ja ne tarkoittavat enemmän tasapainoa kuin kilpailua. Kuinka voimme jakaa radikaalia yhteiskuntakritiikkiä pelottamatta ketään? Kuinka osallistumme monimuotoisiin tiloihin edesauttamatta omaa rekuperoitumistamme? Kuinka torjumme median narratiivin, ilman että lakkaamme olemasta uhka vallitsevalle järjestykselle?

Joka tapauksessa, anarkisteilla on nyt enemmän ja vahvempia suhteita kuin kaksi vuotta sitten, kuten myös voimakkaampia kokemuksia. Keskustelu on jatkuvaa. Jo nyt on ollut yrityksiä haastaa valtion pyrkimykset kriminalisointiin mellakoiden jälkilöylyisä sekä halua ottaa opiksi tuosta spontaanin raivon päivästä.

Uusia innovaatioita tulee todennäköisesti nousemaan, kun toverit muissa maissa valmistautuvat omiin yleislakkoihinsa. Nuo innovaatiot saattavat löytää tiensä tännekin. Ehkä Barcelonan epäjärjestyksen vavahtelut auttavat karistamaan muissa maissa yhä vallitsevan illuusion vakaudesta. Ehkä se osoittaa koko maailmalle, että katujen mellakoijat eivät ole järjestyksen voimien saartamia, vaan että hallitsevat luokat takertuvat katoaviin saarekkeisiin raivoavan meren keskellä.

Liite A: Selvennys vaikutusvaltaisista vähemmistöistä

Keskeinen ero vaikutusvaltaisen kapinallisen vähemmistön ja etujoukon tai populistiryhmän välillä on siinä, että ensiksi mainittu arvostaa periaatteitaan sekä horistontaalisia suhteitaan yhteiskunnassa ja yrittää levittää periaatteitaan ja mallejaan omimatta niitä, kun taas etujoukko yrittää hallita – joko voimalla, karismalla tai piilottamalla todelliset päämääränsä – ja populistiryhmä tarjoaa helppoja ratkaisuja ja eristyksen pelossa ruokkii massojen ennakkoluuloja. Populistiryhmä ei tosiasiassa koskaan pääse pois eristyksestä, sillä se vaatisi sellaisten vahvojen suhteiden muodostumista,

CCOO ja UGT menivät välittömästi neuvottelupöytään ja vaihtoivat suuren osan tuosta tuesta etuoikeuteen saada allekirjoittaa sosialistihallituksen eläkeuudistus. Molemmat liitot olivat linjassa aikaisemman toimintansa kanssa. UGT oli ollut merkittävä tekijä työväen kamppailujen hankaloittamisessa 1920- ja 30-luvuilla. UGT oli juuri se massaorganisaatio, joka 1936 antoi mittättömän kokoiselle stalinistijoukolle tarvittavan suojan vallankumouksen sabotoimiseksi. CCOO (Comisiones Obreras, Työläisten Komitea) on 1970-luvun libertaristikommunistisen työläisautonomialiikkeen institutionalisoituma. Kun Kansanpuolueeksi muutuneet fasistit etsivät vasemmistolaisia mukaan hallitukseen esittämään vallankumous demokraattisen naamarin avulla, he löysivät haluamansa CCOO:sta ja vastauudistetusta sosialistipuolueesta (PSOE).

Toisaalla taas (CNT:stä irronnut) CGT ja kaksi CNT:tä (toinen jako) ylittivät ikivanhat vihanpitonsa ja alkoivat tehdä läheisempää yhteistyötä. Talonvaltaajat ja mustan blokin anarkistit alkoivat myös tehdä yhteistyötä CNT-anarkistien kanssa tai liittyivät naapurustokokouksiin ja tekivät yhteistyötä indepesien, kaappiliberaarien ja yhteisöaktivistien kanssa. Laajamittainen eristyneisyys, yhtä lailla seurausta yhteisestä sosiaalisesta tilanteesta kuin tietyistä valinnoista, alkoi sulaa pois.

Tammikuussa 2011 jälkimmäiset liitot päättivät järjestää uuden yleislakon ilman kahta suurinta liittoa. Suurin osa piti tätä toista lakkoo epäonnistuneena matalan osanottajamäärän takia. Siinä lakon tarkoitus määritetään ammattiliiton määrällisen organisaatiomentaliteetin kautta. Tammikuun lakon historiallinen merkitys oli osoittaa se, että CCOO ja UGT menettivät otettaan. Se osoitti kuinka kapinallisemmasta logiikasta käsin toimivat pystyvät ottamaan aloitteen, aiheuttamaan huomattavaa häiriötä ja kommunikoidaan radikaaleja ajatuksia, jos ne vain haluavat toimia pieniä piirejä laajemmin ja käsitellä arkielämän aiheita, jotka usein ovat olleet reformistisen diskurssin yksinoikeus. Tämä on niiden kahden jännitteen ytimessä, jotka toistuvat pitkin tapahtumaket-

jua kohti maaliskuun yleislakkoa. Nämä jännitteet liittyvät siihen miten yhteisyyden periaate muuttuu siirtymässä eristyksen ajasta yhdistymisen aikaan, ja kuinka välittömät huolenaiheet usein liitetään reformistisiin keinoihin ja idealistiset aiheet vallankumouksellisiin keinoihin, mikä luo väärän vastakkainasettelun. Tätä pohditaan paremmin viimeisessä osassa.

27. tammikuuta 2011 jälkeen seuraava merkittävä päivä oli vappu, jolloin kapitalismin vastainen mielenosoitus koostui mustan blokin anarkisteista, CNT:stä sekä indepeeseistä, jotka marssivat Gràciasta rikkaiden asuinalueelle Sarriàan, jossa hajotettiin satakunta pankkia ja luksuskauppaa ennen kuin poliisi onnistui hajottamaan mielenosoituksen. Vappu 2011 osoitti aikaisemmin erillään olleiden antisistemojen uuden yhdistymisen voiman. Väellä ei vielä ollut voimaa sietää poliisia eivätkä he olleet oppineet uudestaan katutaisteluiden tietotaitoa, mutta he onnistuivat käymään hyökkäykseen. Vuosien ajan mustan blokin anarkistit Barcelonassa olivat yrittäneet tehdä vapusta jonkinlaisen taistelevan vapaapäivän, mutta moninaisista ja luovista yrityksistä huolimatta epäonnistuivat siinä joka kerta, kun taas CNT-anarkistit olivat tyytyneet rauhallisiin marsseihin katoavan historian muistoksi. Vuoden 2011 menestys oli tärkeä läpimurto. Se paljasti myös pelon siitä, että antikapitalistinen väkivalta löytäisi laajaa kaikupohjaa, sillä media pääosin vaikenä koko mielenosoituksesta.⁶

Toisaalta taas joidenkin mielenosoittajien tekemä kritiikki osoitti, että nämä suhteet katoaisivat, jos huppupäät käyttäisivät heterogeenisiä ja monimuotoisia tiloja välineellisesti pelkkänä mykkänä ja käteväenä maaperänä paikkojen hajottamiselle eikä millekään muulle. Kritiikki ei ollut pasifistista, eikä se tullut ihmisiltä, joita häiritsi rikkaiden asuinalueen hajottaminen. Se liittyi enemmän siihen kuka tulisi ottamaan vastaan tukahduttamisen, kuka joutuisi

⁶ Toisinaan taas media on ollut karkäs käyttämään kuvia epäjärjestyksestä ja tuhosta mobilisoidakseen julkista tukea antisistemojen tukahduttamiselle. Ero strategiassa vappuna viittaa johonkin sellaiseen motiiviin, jota voimme vain arvailla.

tistumaan eripuraisuuteen – jotkut anarkistit osoittivat populistisia taipumuksia. Pelätessään menettävänsä uuden tukensa he vähätelivät anarkistista identiteettiään ja hakivat suurempaa yhtenäisyyttä vesitetystä antiautoritaarisesta analyysistä. Toiset anarkistit pönkittivät antisosiaalisia kantojaan vakuuttuneina siitä, että nämä uudet monimuotoiset tilat vaatisivat periaatteellista kompromissia, kuten vaikutti tapahtuvan heidän populististen tovereidensa parissa.

Barcelonan anarkistinen tila on pirstaleinen ja kommunikoiva. Se ei ole yhdistynyt yhteen organisaatioon tai identiteettiin eikä se ole jämähtänyt erillisiin skeneihin, jotka eivät puhu toisilleen. Pirstaleisilla ja kommunikoivilla anarkistisilla tiloilla on tapana pystyä kehittämään uusia käytäntöjä ja sopeutumaan muuttuviin olosuhteisiin.

Viimeisimmän yleislakon aikana nähty anarkistinen propaganda ei ollut yhtä avoimesti anarkistista kuin aiemmin. Näin ollen se ei ollut myöskään yhtä radikaalia. Monet anarkisteille keskeiset ongelmat ja periaatteet jätettiin lähes kokonaan pois viimeisimmästä anarkistipropagandasta. Tämä aikana, jolloin yhä useammat ihmiset ovat avoimia radikaaleille ajatuksille ja rajut ehdotukset ovat välttämättömyys. Kun tilaisuus jäi käyttämättä, monet anarkistit ovat keskittyneet yhden asian propagandaan, joka korostaa tavalisten ihmisten välittömiä ongelmia: työ, terveydenhuolto, asuminen, koulutus, poliisi. He jäljittävät nämä ongelmat kapitalismiin ja valtioon, mutta tekevät sen pinnalliseen kritiikkiin rohkaisevalta tavalla, joka saattaa hävitä saman tien hyvän työpaikan myötä. Painotus on enemmän ollut eristyneisyyden välttämässä kuin rajojen koettelemisessa. Se saattaa ehkäistä tukahduttamista, mutta sen luomat suhteet ja levittämät kritiikit tulevat todennäköisesti jäämään pinnallisiksi.

Toiset anarkistit ovat vetäytyneet julkaisuihin ja toimintaan, joka on tarkoitettu vain toisille anarkisteille. Jotkut ovat tuottaneet propagandaa, joka kritisoi katoavaa hyvinvointivaltiota tavalla, joka tekee pilkkaa tuosta katoamisesta kärsimään joutuvien ihmisten

nistumisesta (sekä valittujen että olosuhteiden pakottamien) rajojen ylittämisessä sosiaalisen eristyneisyyden aikana. Sen sijaan on paettu helpoimpaan ja pinnallisimpaan kommunikaatioon sitä mukaa, kun uusi lähtyminen on tehnyt sen mahdolliseksi. Anarkistinen populismi on tulosta siitä, kun toverit ovat hylänneet antisosiaalisen kannan hyvät vaistot mutta säästäneet sen huonot tavat.

Barcelonassa vuosien 2010 ja 2011 aikana koetussa yhdistymisessä anarkistit kohtasivat muuttuvan ympäristön ja väistämättä muuttuivat itse sen mukana. Kaikki heidän saavutuksensa tulivat osallistumisen vaiston tai strategian kautta, kun he tutkailivat uusia protestin tiloja ja osallistuivat kasvaviin yhteiskunnallisiin konflikteihin. Anarkistit ovat vaikuttaneet uusien yhteiskunnallisten liikkeiden ihanteisiin ja käytäntöihin huomattavasti lukumääränsä suuremmalla tasolla. Samaan aikaan tehtiin useita virheitä, jotka pohjautuivat populististen ja antisosiaalisten painotusten rajoitteisiin. On edelleen mahdollista, että anarkistit tulevat pysymään näiden liikkeiden ulkopuolella, kun reformistit luotsaavat ne kohti institutionalisoitumista, tai että anarkistit kadottavat itsensä näihin liikkeisiin, hylkäävät periaatteensa marginalisoitumisen pelossa. Molemmat virheet ovat samanaikaisia ja toisiaan täydentäviä.

Syyskuun yleislakon ja 15M-liikkeen jälkeen anarkistit tunnistivat tilaisuuden työskennellä paljon suuremmissa ryhmissä. Ne muodostivat nuoran, jolla anarkistit joutuivat tanssimaan. 15M muistutti alussa laajaa yhteiskunnallista heräämistä. Kun suurin osa ei nähnyt mitään keinoa jatkaa siihen suuntaan ja palasi normaaliuden lamaantuneisuuteen, aalto heikentyi, mutta aikaisemmat yhteiskunnallisen taistelun muodostelmat olivat jääneet hajalleen. Nyt ne olivat suurilukuisempia, niitä oli enemmän, ne olivat monimuotoisempia ja ne kietoutuivat entistä enemmän yhteen.

Kesällä 2011 äkillisesti laajentuneiden yhteiskunnallisten liikkeiden väistämättömän laantumisen edessä, kun uudet protestin ja toiminnan tilat olivat edelleen laajempia ja moninaisempia kuin aiemmin – ja konservatiivisen logiikan mukaan taipuvaisempia ku-

pitämään puolia poliisia vastaan ja kuka pisti paikat hajalle – tai siihen mitä tarkoittaa yhteisissä päämäärissä pitäytyminen tai tiedon jakaminen niin, että toiset eivät joutuisi yhteenoton keskelle yllättäen. Joka tapauksessa, jouduttuaan vuosien ajan kohtaamaan väkivaltansa yleisen tuomitsemisen, antisisteman kapinallisemmat osatekijät olivat alttiita jättämään kritiikit huomiotta.

Pian vapun jälkeen alkoi aukoiden valtausliike 15. toukokuuta (15M). Se miten 15M kehittyi Barcelonassa, ja kuinka demokraatit joutuivat laittamaan naamarin ylleen ihan vain osallistuakseen omaan luomukseensa, osoittaa anarkistien vaikutusvaltaa, joka on huomattavasti heidän lukumääräänsä suurempi. Poliitikkoja ei sallittu. Avoimien yleiskokousten käytäntö sekä ajatus siitä, että ”kukaan ei edusta meitä”, yleistyivät. Jokaisen ryhmän ja organisaation täytyi ainakin puheissa kannattaa hajauttamista, horisontaalista päätöksentekoa ja keskinäistä apua, minkä lisäksi useat uudet ryhmät harjoittivat niitä käytännössä. Nopeasti kasvava vähemmistö liikkeen sisällä lakkasi kokemasta mediaa liittolaisena ja alkoi vastata kritiikillä, inholla ja jopa fyysisillä hyökkäyksillä. Pasifistinen hegemonia kukistettiin muutamassa kuukaudessa. Naapurustokokoukset menivät eteenpäin suurin harppauksin, kun niiden määrä kasvoi kuudesta yli kahteenkymmeneen, osanottajamäärät kasvoivat kymmenistä satoihin ja paikat vaihtuivat sisätiloista asuinalueiden keskusaukioille. Muutamat naapurustokokoukset jopa sallivat osanottajien omaehtoisen suoran toiminnan ja harjoittivat yhtenäisen sijaan moninaista päätöksentekoa, ylittivät suoran demokratian pikkumaisen autoritaarisuuden.

Mielenosoitukset yleistyivät ja tavaksi tuli kulkea asuinalueiden omina mielenosoituksina keskustaan päämielenosoituksen lähtöpaikalle. Niistä tuli niin yleisiä, että jopa vain viidenkymmenen ihmisen joukko pystyi ottamaan merkittävän kadun hallintaansa eikä poliisi enää puuttunut luvattomiin mielenosoituksiin. Solidarisuudesta ja vankituesta tuli jaettava vastuuta, kun tuhannet ihmiset, kokonaiset naapurustoyleiskokoukset, lähtivät liikkeelle, kun aiemmin antisistemoina eristettyjä ihmisiä oli pidätetty poliitikko-

ja vastaan hyökkämisestä. Useat naapurustot käynnistivät ”keskinäisen avun verkostoja”, jotka perustuvat löyhästi Seattlen ja Tacoman anarkistien kehittämään malliin. Ensimmäinen niistä, Clotin naapuruston verkosto, sai mainetta pitkin Kataloniaa, kun se organisoi pankin lunastaman talon hädölle vastarintaa, jossa poliisi haastettiin fyysisesti.

Jotkut vaihtoivat vain terminologiaa, mutta kokonaisuudessaan käytännöt alkoivat muuttua. Vaikka monet alkoivat kutsua itseään anarkisteiksi, anarkistit pysyivät pienenä, mutta vaikutusvaltaise- na vähemmistönä.

Anarkistit levittäytyivät aikaisempaa laajemmalle kentälle. Useaan otteeseen he taistelivat uusien ystävien kanssa naapurustossa tai työpaikalla. Samaan aikaan he kasvattivat sisäistä kommunikaatiota keskustelujen ja yleiskokousten avulla, teroittivat käytäntö- jään, jakoivat ajatuksia sekä rakensivat yhteisen voiman tunnet- ta. Vaikka jotkut halusivat yhdistymistä, suurin osa ei halunnut, ja anarkistinen tila säilyi hajanaisena mutta avoimena. Suurin osa koordinaatiosta oli spontaania – perustui jaettuun informaatioon yhteisen suunnittelun sijaan.

Tämä ei missään vaiheessa ollut helppo prosessi. Anarkistiset periaatteet olivat erittäin vaikutusvaltaisia, mutta anarkistien yli- mielisyys oli usein niiden leviämisen tiellä. Rekuperaation kritiikki – reformistiaktivistit ja instituutiot tekemässä kamppailuja vaarat- tomiksi – oli yleistä Barcelonan anarkistien parissa. 1990-luvulla ja viime vuosikymmenellä jopa CNT:tä oli syytetty siitä. Katalo- nian libertaarien enemmistö ei ole koskaan pitänyt itseään osana vasemmistoa. Mutta nyt anarkistit löysivät kiistämätöntä arvoa yh- teistyöstä reformistien kanssa, tai ihmisten kanssa, joiden näkemys vallankumouksesta taipui kohti rekuperaatiota.

Oli vaikea päättää kenen kanssa tehdä yhteistyötä, kuinka esit- tää perusteltu kanta reformistista näkemystä vastaan ampumat- ta viestintuojaa, kuinka luovia tilanteessa, jossa anarkisteilla on yht’äkkiä paljon vaikutusvaltaa mutta periaatteidemme toteutumisen oli toisten varassa. Monet anarkistit muuttuivat tapahtumien

Suuren liikevoiman ja yhtymisen aikoina, kun esiin nousee mo- nia potentiaalisia tovereita, nämä erilaiset lähestymistavat voivat kohdata ja limittyä. Tässä uudessa dynamiikassa jotkut anarkistit tuntevat tuon eron olevan luova, kun toiset näkevät sen järjesty- tymisen puutteena. Jotkut uskovat pirstaleisuuden olevan vapaa- ehtoisten ryhmien luonnollinen ominaisuus, kun taas toiset usko- vat suuremman yhteisyyden olevan luonnollista seurausta yhteis- työstä. Jotkut haluavat maksimoida mahdollisuuksien kirjjon, luo- da kaoottisen yhteiskunnallisen kamppailun, kun toiset haluavat koordinaatiota ja yhtenäisyyttä, kurinalaista yhteiskunnallista tais- telua – tai mikäli ei ole kurinalaisuuteen tarvittavaa voimaa tai yh- teistä identiteettiä, he haluavat kaikenkattavan organisaation, joka yrittää edustaa koko taistelua.

Toinen teoreettinen kiista on tulosta siitä, että reformistiset käy- tännöt liitetään välittömiin huolenaiheisiin ja vallankumouksel- liset käytännöt abstrakteihin ihanteisiin. Molemmat näkemykset ovat virheellisiä. Matalan taistelutason aikana välittömiin huole- naiheisiin keskittyvien anarkistien on helpointa omaksua refor- mistisia puhetapoja ja käytäntöjä, kun taas vallankumouksellisiin käytäntöihin sitoutuneiden anarkistien on helpompi asettaa tekonsa pitkän tähtäimen ihanteiden kehukseen. Kun suurempi jouk- ko ihmisiä alkaa puhua välittömistä ongelmista vihaisemmalla ja kompromissittomalla tavalla, jotkut vallankumoukselliset anarkis- tit hyppäävät vastakkaiselle navalle ja alkavat yht’äkkiä puhua vä- littömistä ongelmista – ja pakottavista, ehkä jopa vallankumouk- sellisista ratkaisuista – ilmaisematta pitän tähtäimen halujaan ja radikaaleja analyysejaan.

Samaan aikaan toiset ylenkatsovat yleisiä kamppailuja ja vetäy- tyvät entistä enemmän kohti puhtaan anarkistisia projekteja. Kom- promissittoman anarkististen ihanteiden tuominen välittömien on- gelmien monimutkaisuuteen on kaikista vaikein vaihtoehto, näin ollen se on myös kaikista harvinaisin.

Molemmat näistä jännitteistä liittyvät siirtymään antisosiaalisen ja populistisen kannan välillä. Pohjimmiltaan tässä on kyse epäon-

sellisen tilaisuuden menettämisestä demokratiasiirtymän aikana 70-luvulla, kun cenetistoilla on tapana myöntää joitain virheitä, mutta he syyttävät valtion harjoittamaa tukahduttamista. Italialainen insurrektionismi, jonka Cordoban pankkiryöstäjät toivat Espanjaan 1996, saivat aktiivisimmat kannattajansa FIJL:stä, myöhemmin CNT:stä eronneesta nuorisjärjestöstä. CNT:n kanta tuen epäämisestä pankkiryöstäjiltä vei siltä paljon muitakin kannattajia, mutta osa on sittemmin palannut takaisin ja organisaation luonne on muuttunut vuosien varrella.

Lakon jälkilöylyissä Sabadellin (Barcelonan naapurikaupunki) CNT julkaisi tiedotteen, jossa se kritisoi CGT:n Barcelonan osastoa etäisyyden ottamisesta mellakoihin sekä mielenosoittajien jakamisesta hyviin ja pahoihin. Tiedotteen otsikko oli ”järjestelmää, sen puolustajia sekä sen väärää kritikoita vastaan”, suora viittaus insurrektionistiseen klassikoon ”Sotajalalla”.

Tämän maaliskuun yleislakon pitkän historian aikana ilmenneet strategiset jännitteet eivät tarkoita kahden ideologisen navan välillä; lukijat, jotka tonkivat tekstiä löytääkseen perusteita tuollaiselle riidalle ohittavat Barcelonassa tovereiden kesken käytävät todelliset keskustelut. Tässä hahmotellut huomiot ovat nousseet paikallisista keskusteluista ja ne perustuvat nykyisiin tarpeisiin, ei abstraktiin kilpailuun.

Edellä mainitut strategiset jännitteet liittyvät yhtenäisyyteen ja sitoutumiseen. Eräs tärkeä anarkistien teoreettinen väittely koskee sitä tulisiko yhtenäisyys nähdä päämääränä vai ei. Tämä jännite ei nouse niin herkästi esiin eristyneisyyden aikana. Niillä, jotka haluavat toimia läheisryhmissä tai yleisissä ja avoimissa ryhmissä, ei ole paljoa vaihtoehtoja tilojen valinnan suhteen, ja toisten projektit näyttävät todennäköisesti varsin merkityksettöminä toisille. Eri lähestymistapoja suosivat todennäköisesti jättävät toisensa huomiotta, kun taas sisäisesti hajottavat taipumukset jäävät yleensä yhteistyötarpeen alle, koska potentiaalisia tovereita on niin vähän.

kuluessa, mutta harvat myönsivät ääneen kuinka paljon he olivat oppineet kanssakäymisestä toisten ihmisten kanssa tai kuinka välttämätöntä ei-anarkistien kamppailut olivat ristiriitaiselle, kaoottiselle kokonaisuudelle. Toisaalta taas yht’äkkiä ei ollut enää siistiä olla avoimesti ylimielinen, ja monet anarkistit kritisoivat tovereitaan ja itseään ja kannustivat nöyryyteen. Muutama oli sitä mieltä, että kun valitaan kenen kanssa tehdään hommia, vilpittömyys on tärkeämpää kuin poliittiset yhteydet tai identiteetit.

Helmikuun lopulla 2012 oli Barcelonassa tarkoitus järjestää nelipäiväinen julkisen liikenteen lakko. Työläisjohtajat – ne jotka yleiskokouksissa puhuivat kaikista äänekkäimmin ja vauhdikkaimmin – kehottivat merkittäviin häiriöihin ja kutsuivat yhteistä taistelua metro- ja bussityöläisten sekä matkustajien välille – eli kaikkien niiden kesken, jotka eivät ole riittävän rikkaita matkustaakseen autolla. Heidän ehdotuksensa sai laajaa hyväksyntää ja ne äänestettiin toiminnan perustaksi. Kun otetaan huomioon, että CGT oli yksi suurimmista liitoista bussinkuljettajien parissa, ja bussinkuljettajien kamppailujen tukeminen oli aiemmin sujunut hyvin, suurin osa anarkisteista päätti heittäytyä päätä pahkaa tukemaan lakkoa.

Vaikka naapurustokokoukset ja muut tilat järjestivät yleistä tukea, kuljetustyöläiset alkoivat epäröidä, kun media mobilisoi kuvitteellisen julkisen tuomion lakolle. Vähän ennen lakon alkamista liittobyrokraatit pelasivat likaisia pelejä, työläiset peruiivat lupauksiaan, tekivät yksityisiä sopimuksia ja hylkäsivät ne, joilta olivat vaatineet solidaarisuutta. Lakko ei koskaan käynnistynyt ja koko ponnistelu oli huomattava epäonnistuminen. Jotkut toverit pitivät tätä merkinä varovaisuuden tärkeydestä, toiset taas merkinä kompromissittomuuden tärkeydestä. Huomattavalla tavalla kävi selväksi, että monet anarkistit, kuten myös trotskilaiset ja sosialistit, eivät nähneet itseään lakon pääosassa – matkustajina, jotka ovat jo kuukausien ajan kamppailleet hintojen korotuksia vastaan – vaan liittolaisena jonkun muun taistelussa. Toisaalta tämä näkemys peitti alleen populistisen epäonnistumisen päivän selvän petoksen kritisoimisessa. Toisaalta taas se osoitti avoimuutta itsekritiikille nii-

den parissa, jotka olivat lähestyneet reformistista kamppailua vain sen takia, että sieltä voi avautua tilaisuus yhteenottoon. Tapahtumasarja herätti myös kysymyksiä siitä miten päteviä yleiskokouksissa tehdyt päätökset ovat ja kuinka vakavasti ne tulee ottaa, kun ihmiset voivat äänestää tietyllä tavalla innostavan puheen jälkeen ja sitten toisella tavalla lannistavan uutisoinnin jälkeen.

Kuljetuslakon epäonnistuminen olisi ollut lannistavaa vain kuu-kausi ennen hartaasti odotettua yleislakkoa. Mutta saman viikon keskiviikkona puhkesi yllättäen pieni mutta tärkeä mellakka yli-opistomielenosoituksen yhteydessä. Mellakka kohotti moraalialia ja lähetti tärkeän viestin vastarinnan lähteestä. Se pääsi leviämään, kun aikaisempia liikkeitä hallinneet opiskelijajohtajat vaiennettiin tehokkaasti – libertaariopiskelijat kirjaimellisesti veivät mikrofonin heidän käsistään – ja levottomat opiskelijat, joista monet eivät ole olleet mukana missään poliittisessa toiminnassa, pistivät tuulemaan samalla kun monet muut antoivat symbolista tukea tai tulivat joukolla konfliktialuetta kohti, ei siitä pois. Jälkilöylyissä kävi niin, että yliopistojen yksityistämisen näkyvimmat vastustajat eivät voineet tuomita mellakointia, sillä muuten he olisivat radikaalisti menettäneet kannatustaan.

CCOO ja UGT suostuivat lopulta yleislakkoon 29. maaliskuuta. Pienemmät paikalliset liitot Galiciassa ja Euskadissa olivat jo kutsuneet lakkoon samalle päivälle. Kaksi suurinta liittoa sopi lakon laajentamisesta koko maan kattavaksi yleislakoksi. CNT ja CGT, jotka eivät halunneet lakkoilla itsekseen tammikuun kokemusten jälkeen, hyppäsivät nopeasti samaan junaan.

CCOO ja UGT käytännössä pakotettiin lakkoon. Viime kesästä asti, kun kutistuva 15M-liike etsi tehokkaita kohteita ja taktiikoita, samalla kun rikkaat ja mahtavat jatkoivat hyökkäystänsä, kaikki puhuivat tarpeesta uudelle yleislakolle. Liitot vitkastelivat ja seittivät juurta jaksain kuinka vaikeaa sellaisen toteuttaminen olisi. Lopulta, kuten vitsi kuuluu, pääministeri Rajoy sai sen aikaan vahingossa, kun tärkeän eurokokouksen yhteydessä tammikuussa hän sanoi Hollannin ja Suomen pääministereille kuinka hyvä ja

va, piti yhtä lailla paikkaansa. Kuten kyseisestä Clotin kaupunginosasta tullut anarkistihistorioitsija Abel Paz myöhemmin kirjoitti, se oli sosiaalikeskus, jossa pasifistit sekoittuivat teon propagandisteihin, jossa vaikutusvaltaiset individualistianarkistit pitivät opintopiirejä libertaaristen nuorisjärjestöjen tai läheisessä tehtaassa propagandaa ja sabotaasia harjoittaneiden CNT:n militanttien rinnalla. Siellä piti myös tukikohtaansa suuri anarkistikollektiivi Sol i Vida, joka harjoitti kasvissyöntiä, nudismia, vapaata rakkautta ja retkiä vuoristoon aseiden käytön harjoittamista varten. Barcelonan Mujeres Libres sai myös alkunsa kyseisestä tilasta.

Tänä päivänä Barcelonan anarkisteilla on tapana kutsua itseään epätäsmällisillä karikatyyreilla (els black bloc, els refsors, els hipis) tai viittauksilla konkreettisiin paikkoihin kuten asuinalueeseen tai sosiaalikeskukseen, joissa osanottajien määrä on monimuotoinen ja muuttuu ajan kanssa, mutta muodostaa luonteeltaan tietynlaisen porukan. Tällä tavalla se täyttää väistämättömän tarpeen itsensä ja toistensa nimeämisestä, ja tekee sen stereotyyppeihin ja jopa halveksuntaan taipuvaisella tavalla, mutta myös joustavasti ja sumeasti, mikä mahdollistaa sen, että yksilöt voivat helposti siirtyä eri nimikkeiden välillä ja näin ollen edistää keskustelua eri ryhmien välillä, ei tehdä eroavaisuuksista kilpailua sovittamattomien ideologisten vastakohtien välillä.

Toista kahdesta CNT:stä on leikkisästi kutsuttu insurrektionistien syndikaatiksi, kun taas osa ”mustan blokin” anarkisteista ajattelee yhtenäisyydestä, muodollisesta organisaatiosta ja teknologisesta sivilisaatiosta sellaisella tavalla, joka saisi angloinsurrektionistit vapisemaan. Lähes jokainen anarkisti tämän päivän Barcelonassa tunnustaa CNT:n tärkeyden heinäkuun 1936 vallankumouksen mahdollistamisesta. He myös syyttävät CNT:tä vallankumouksen epäonnistumisesta. Suurin osa CNT:n ulkopuolisista anarkisteista syyttää organisaation dynamiikkaa vallankumouk-

---

keskustella ja harjoittaa muuta toimintaa. ”Llibertari” tarkoittaa libertaaria, joka on yleinen synonyymi anarkistille.

Heinäkuun 1936 loppuun asti, jolloin siitä tuli luokkakollaboristinen ja lopulta valtiollinen organisaatio, CNT oli epäilemättä Espanjan tärkein vallankumouksellinen organisaatio, mutta se toimi yhtä lailla sekä ammattiliittona että napana epämuodollisten, taisteluhenkisten naapurustoverkostojen luomiseen.¹³ Tärkeät hahmot sen sisällä kattoivat koko kirjon insurrektionistista syndikalistiin ja jälkimmäisten joukkolähtö oli tärkeä tekijä sen radikalisoitumisessa. Cenetistat¹⁴ taistelivat libertaarisen kommunismin, kollektivismiin ja osuuskunta-aatteen puolesta, tai pelkästään valittsevia olosuhteita vastaan tietämättä mitä tapahtuu seuraavaksi. Monet militantit muuttivat kantojaan ja tapojaan sen mukaan miltei yhteiskunnallisen taistelun mahdollisuudet näyttivät, joten yhtenä hetkenä kaikista insurrektionistisin saattoi seuraavana hetkenä olla kaikista maltillisin, kuten kävi Garcia Oliverin tapauksessa. Ascaso ja Durruti, ehkä kaikista suoraselkäisimpiä merkittäviä jäseniä, olivat sekä vannoutuneita syndikalisteja – sikäli kun näkivät ammattiliiton tärkeänä välineenä työpaikoilla tapahtuvalle agitaatiolle ja organisoitumiselle – että insurrektionisteja, sikäli kun uskoivat, että aina on otollinen hetki hyökkäykselle ja aseellisen taistelun kapasiteetin kehittämiseksi; he olivat harjoittaneet sitä 20-luvulla, jolloin suurin osa piti järkevämpänä odotella. Ajoittain heidän käytäntönsä osui vankasti yhteen individualististen illegalistien narkistien kanssa, joiden tukikohta oli Ravalin kaupunginosassa, kun taas toisinaan he vaikuttivat puhtailta ay-militanteilta.

Otetaan toinen esimerkki. Kenties tärkein anarkistien perustama sosiaalikeskus Barcelonassa ennen vuotta -36 oli nimeltään L'Ateneu Eclectic.¹⁵ Perinteisempi kuvaus ateneu llibertari ei olisi mennyt sensorista läpi, mutta adjektiivi ”eklektinen”, monenkirja-

¹³ Kannattaa katsoa Chris Ealhamin kirjaa ”Anarchism and the City”. Ei kannata kiinnittää liikaa huomiota hänen ristiriitaisiin anti-insurrektionistisiin strategiaehdotuksiin.

¹⁴ CNT:n jäsen.

¹⁵ ”Ateneu” on 1800-luvun jälkipuolella alkunsa saanut tyypillinen työväenluokkainen sosiaalikeskus, jossa työläiset ja muut saattoivat yhdessä opiskella,

”aggressiivinen” hänen uusi työreforminsa oli ja kuinka sen turvin irtisanominen kävisi huomattavasti helpommaksi, mutta se tulisi ”maksamaan yleislakon verran”. Hän ei tiennyt mikrofonin olevan päällä.

Suurimpien liittojen strategiana oli oman lakkonsa sabotointi. Syyskuun 2010 yleislakkoon valmistauduttiin kuukausien ajan, joten ihmiset saattoivat tehdä omia suunnitelmiaan liitoista riippumatta. Tällä kertaa CCOO ja UGT kutsui lakon alle kolmessa viikossa. Mainostus alkoi käytännössä päivää tai paria ennen lakkoa, mikä antoi median hallita keskustelua. Ihannetulos olisi ollut tilastollisesti suuri osallistuminen ja paljon ihmisiä heidän omassa mielenosoituksessaan, mutta ei mitään mellakoita tai huomattavia häiriöitä. Väkijoukkojen hallittu kaduille tuominen laajan tyytymättömyyden aikana olisi lähes mahdotonta, mutta vahingot voitaisiin minimoida heikentämällä antisistemojen mahdollisuuksia valmistella häiriöitä ja pitämällä omat joukot erossa katujen roskaväestä.

Antikapitalistiset valmistelut saivat useita muotoja. Anarkistit tekivät yhteistyötä naapurustokokouksissa, lakkokomiteoissa sekä työläisten ja työttömien kokouksissa tapaamiensa ihmisten kanssa, olivatpa nämä sitten indepesejä, sosialisteja tai jotain muuta. Anarkistit organisoituivat myös omissa pienryhmissään, kokouksissaan ja liitoissaan (CNT:t). Kukaan ei voinut ennustaa päivän tapahtumia, ei poliisit eikä antisistemat. Ainoat vaihtoehdot oli vain yritys pakottaa järjestystä voimaan tai yritys liikkua epäjärjestyksessä.

Lakko

Lakko alkoi keskiyöllä, kun pienet ryhmät sulkiivat baareja ja tekivät tracoja – äänekkäiden ilotulitteiden pitkiä rivistöjä – useilla asuinalueilla. Casc Anticissa CGT:n lakkovartiolta näyttänyt porukka meni kasinolle ikään kuin sulkemaan sitä, mutta lähtivät mukanaan yli 2000 euroa käteistä. Liitto kiisti nopeasti sillä olleen mitään tekemistä asian kanssa. Tapahtuneen seurauksena kasino joutui sulkemaan koko päiväksi ja väitti vahinkojen olevan 50

000 euroa. Puoli seitsemältä aamulla barrikadit sulki suurimmat moottoritie- ja raideyhteydet kaupunkiin.

Joillain alueilla liikkeelle lähdettiin aamuneljältä, toisilla seitsemältä. Liikkuvat lakkovartiot sulki teitä ja estivät yrityksiä – pääosin leipomoita, baareja ja supermarketteja – avaamasta oviaan. Hortassa 200 ihmistä sulki katuja, pysäytti ja hajotti busseja sekä rikkoi ikkunoita työntekijöidensä huonosta kohtelusta tunnetusta Mercadona-ketjukaupasta. Santsissa vartio valtasi juna-aseman ja hakkasi lakkolaiseen käsiksi käyneen liikemiehen. Clotissa 80 hengen lakkovartio meni pitkin katuja ja sulki kadut roskalaatikoilla, kunnes mellakkapoliisi hyökkäsi ja otti kolme ihmistä kiinni. Viereisessä Poble Noussa pieni CCOO:n ja UGT:n lakkovartio teki symbolisen tiesulun samalla kun suurempi naapurustovartio sulki kauppoja, kunnes Clotista juosseita lakkoilijoita jahdannut mellakkapoliisi saapui paikalle. Sant Andreussa mellakkapoliisi hyökkäsi kaupungintalon ulkopuolella olleita lakkoilijoita vastaan ja teki kolme kiinniottoa. Ravalissa ja Eixamplessa nähtiin sekä mielenosoituksia että lakkovartioita.

Yhdeltätoista aamulla neljän asuinalueen mielenosoitukset kohetasivat Plaça Gloriesilla, josta marssittiin yhdessä keskustaan. Mielenosoitus sulki Gran Vian ja pilkkasi jalkakäytävällä ollutta CCOO:n ja UGT:n pientä lakkovartiota. Keskustan ”suuressa lakkovartiossa” oli kymmeniä tuhansia osanottajia. Syyskuun 2010 lakossa mellakointi alkoi tässä kohtaa, mutta tänä vuonna ihmisiä oli enemmän ja suunnitelmassa oli marssia Graciana kohti, pois päin keskustasta. Valitettavasti marssireitit kulkivat kapinantorjuntaa varten suunniteltuja pääkatuja pitkin. Väkijoukko soljui hitaasti kuumassa auringossa, kaukana jalkakäytävien liikeyrityksistä.⁷ Lopputulos ei oikeastaan ollut sen koommin mielenosoitus kuin lakko-

⁷ Barcelonan pääkadut ovat leveitä katuja, joita reunustaa puistokaistaleet ja pienemmät sivukadut. Suuret joukot kävelevät yleensä keskellä, jolloin sivuille jää tyhjiä alueita poliisin käyttöön tai rauhanomaisen tunnelman säilyttämiseen muulla tavalla: puistokaistaleet tekevät kaikkien kolmen kadun ottamisesta vaikeata, sillä suuret joukot valuvat aina keskelle.

Anarkistien tulisi lähestyä heitä, kuten myös muita, sellaisina ihmisinä, joiden rinnalla elämme ja joiden kanssa osallistumme yleiskokouksiin vallankumouksen jälkeen.¹²

Jotta tuo vallankumous voitaisiin tuoda lähemmäs, tulee olemaan välttämätöntä ylittää yön ja päivän välillä, oppia pitämään mellakoita yllä useamman päivän ajan. Vain ajassa tapahtuva laajeneminen tulee mahdollistamaan niiden kasvun kapinaksi, joka ulottuu kaupungista kaupunkiin. Muussa tapauksessa ne ovat vain emotionaalinen paineenpurku. Siinä välissä, kun normaalius tekee paluuta, kysymys on siinä kuinka rakentaa voiton päälle, kuinka päästä mellakan kollektiiviseen kokemukseen ja estää yhteiskuntaheilurin liike kohti taantumusta.

Vain kysymyksen viimeiseen osaan vastataan kollektiivisen tiedon avulla: tukea pidätetyille ja tukahduttamisen kohteeksi joutuneille, suhteiden rakentamista hyvien ja pahojen mielenosoittajien välille rakennetun jaon yli sekä mielenosoittajien ja yleisön välille, median vastareaktion vastustamista korostamalla median roolia sosiaalisessa sodassa, valtion toteuttamien uusien tukahduttamistoimien ja -lakien vastustamista.

Strategiset jännitteet

Katalonian anarkistiliike on historiallisessa tarkastelussa rakentanut identiteettinsä enemmän jaettujen käytäntöjen kuin yhteistä ideologioiden pohjalle. Ei ole täsmällistä eikä soveliaista puhua – joidenkin kaukaisten katselijoiden tapaan – insurrektioonisista anarkisteista ja anarkosyndikalisteista kahtena vastakkaisena ja erillisenä ryhmänä. Kyseiset ideologiat ovat olemassa, mutta joustavassa vaihtelussa muiden näkemysten kanssa, ei vastanapoina. Enemmän käytäntöä kuin ideologiaa.

¹² Vaikka meidän ei tule perustaa taistelua sille odotukselle, että tulemme voittamaan, mikä on erittäin epätodennäköistä, meidän tulisi ilman muuta käyttää tulevan anarkian mahdollisuuksia aktiivisena mielikuvituksena, joka ohjaa ja värittää nykyisiä käytäntöjämme.

tustaminen ja tietoisuus suojaustoimien tarpeesta ovat hitaasti leviämässä hyökkäyksiä toimittajia vastaan sekä yrityksiä saada sivustakatsojat lopettamaan kuvaaminen, mellakoiden yhteydessä esiintyy edelleen vaarallisen paljon speaktaakkelimaistamista. Mediaa vastaan on myös käyty uusilla huudoilla, mikä oli tehokas keino radikalisoita 15M-liike sekä pasifismin vastainen taistelu. ”Lehdistö tähtää, poliisi ampuu” on ollut suosittu huuto lokakuusta lähtien. Joka tapauksessa, vielä ei ole ollut yhtäkään huutoa tavallisten kansalaisten tekemää kuvaamista vastaan, vaikka aiheesta on jaettu propagandaa. Kuitenkin, jos toimittajat nähdään poliisin veroisina ja heidät onnistutaan ajamaan pois mielenosoituksesta, speaktaakkelimaistamisen vaarallimmat piirteet saadaan eliminoitua.

On myös välttämätöntä ottaa askel taaksepäin katutaistelun vaatimuksista ja kysyä mitä saavutettiin ja mihin sillä pyrittiin. Konfliktin tärkeimmät osatekijät olivat emotionaalisia ja symbolisia, ei taloudellisia. Valtio on rahan lähde eikä sitä voi tuhota taloudellisilla tappioilla vaan ainoastaan yleisellä hyökkäyksellä. Jos CCOO ja UGT olisivat saavuttaneet 2% suuremman osallistumisen lakkoon sekä onnistuneet estämään mellakat ja omaisuusvahingot, taloudelliset kokonaistappiot olisivat olleet huomattavasti suuremmat, mutta yhteiskunnalliset kamppailut eivät olisi saavuttaneet mitään. Tällä kertaa saavutuksina oli särön aiheuttaminen hallitsemisen kannalta elintärkeään yhteiskuntarauhan narratiiviin, välittömään vastarintaan osallistumisen hetkellinen leviäminen sekä kokemus, jonka avulla myös vastaisuudessa voidaan ylittää murtuma ja luoda suhteita vieraiden kanssa, jotka muuttuvat päivän tovereiksi.

Viimeksimainittua yritetään vain harvoin, vaikka se on yksi kapinallisten hetkien lupaavimmista mahdollisuuksista. Anarkistit asuvat samoilla kulmilla kuin poliisia vastaan käytyä tappelua johdaneet huligaanit, mutta he ovat täysin erillään toisistaan mikäli käynnissä ei ole mellakkaa. Katutaisteluita käyviä ihmisiä ei tule ihannoita, mutta monet heistä kokevat poliisiväkivaltaa päivittäin ja ainakin osalla heistä on vahvoja antiautoritaarisia taipumuksia.

vartio. Joka tapauksessa, suurin osa matkan varrella olleista yrityksistä oli sulkenut ovensa varmuuden vuoksi. Eräs luksushotelli, jonka anarkistit olivat kollektivisoineet 1936, sai maalipommeja julkisivuunsa, mutta yleisesti ottaen tunnelma oli rauhallinen. Heti kulkueen alussa muutamat ihmiset ryntäsivät pörssille ja sytyttivät roskia palamaan sen etuovilla, mutta perääntyivät nopeasti mellakapoliisiin tultua paikalle. Jardinets de Gràcialla mielenosoitus pysähtyi lähes tunniksi, mutta väkijoukko venyi silti koko matkalle aina Plaça Catalunyaalle asti.

Tämän jälkeen lippuja ja banderolleja kantanut porukka onnistui lopulta saamaan joukon liikkeelle ja kohti Eixamplea. Pian joku heitti soihdun hotellin räystäääseen, mikä sytytti pienen palon. Savulla oli maaginen vaikutus. Passiivinen ja avuton väkijoukko koki äkillisen muodonmuutoksen, kun naamiot tulivat esiin ja ihmiset peittivät kasvojaan. Myös työkaluja tuli esiin tai ne otettiin ympäristöstä, ja pian jokainen matkan varrelle osunut pankki ja luksuskauppa oli hajotettu. Roskalaatikot käännettiin ympäri ja sytytettiin palamaan. ”Mutta ne sulkivat ovensa! Mitä te oikein teette?” huusi vanhempi mielenosoittaja ällistyneenä, kun luksuskauppaa pistettiin paskaksi. Selvästikin jotkut halusivat lakkovartion pysyvän vartiona eivätkä ymmärtäneet hyökkäyskannalle lähtemistä.

Paloauto tuli paikalle ja poliisin mellakka-autot kiihdyttelivät pienen matkan päässä. Myöhemmin kävi ilmi, että ne halusivat pysäyttää Pl. Catalunyaalta tulevan väkijoukon estääkseen vahvistuksien saapumisen siinä vaiheessa, kun tulisi aika iskeä mellakoi- jia vastaan. Monet jäivät niille sijoilleen, mutta tuhannet painoivat eteenpäin, hajottivat lisää pankkeja ja viimeistelivät kierroksen takaisin Jardinetsille. Tässä vaiheessa mossot (Katalonian poliisi) hyökkäsivät, mellakka-autot kiihdyttivät sivukaduilla ja osa Jardinetsia suljettiin. Useat jäivät autojen tönäisemiksi, paljon useampia hakattiin ja muutama otettiin kiinni, vaikka väkijoukko oli niin suuri, että poliisilla oli vaikeuksia viedä kiinniotetut pois. Suurin osa mellakoijista, pääosin anarkisteja, livahti Gràcian kapeille kaduille, joissa he olisivat voineet ottaa koko kaupunginosan haltuun-

sa ja hajottaa Grácian virastotalon, jonka suojana oli vain muutama poliisi ja nekin lukitsivat itsensä sisälle nähdessään puolentuhatta mustapukuista mellakojaa. Mutta jälkimmäiset olivat edelleen paniikissa poliisihyökkäyksen jäljiltä ja hajaantuivat. Seuranneina piileskelyn ja uudelleenryhmittymisen tunteina monet anarkistit mainitsivat Katalonian katutilanteiden suurimman pitkän tähtäimen heikkouden: ihmiset juoksevat aina poliiseja karkuun. Toisaalla kaupungissa käydyissä katutaisteluissa joukko eteni roskiksien, kivien ja soihtujen avulla eivätkä hajaantuneet välittömästi, mutta uudet voitot olivat välttämättömiä.

Puoli viiden aikoihin CNT:iden, CGT:n ja muiden anarkistien mielenosoitus kokoontui Jardinetsille. Tarkoituksena oli marssia takaisin Pl. Catalunyaalle. Mielenosoitukseen osallistui noin 10 000 ihmistä ja lähistöllä poliisin voimavaroja sitoi vielä kymmenet tuhannet muut ihmiset. Mielenosoitus kulki Pau Clarisin hienostokatua pitkin ja jokaisessa risteyksessä poltettiin roskalaatikoita, jokaisen pankin ikkunat hajotettiin ja sisälle heitettiin soihtuja ja roskia. Riehua johti myös konfliktiin mielenosoituksen sisällä, kun toiset yrittivät riisua mellakojien naamioita. Tilanne jätti jälkeensä aavemaisen maiseman: sivustakatsojat töllistelemissä raunioita, useita savupatsaita, palokunta kiertämässä viisi metriä leveitä roskipaloja päästäkseen sammuttamaan pankkeja. Pl. Catalunyaan ja Corte Inglésin risteyksessä, yhdellä maan suurimmista ostoskeskuksista, mossot hyökkäsivät ja asettivat saartorenkkaan ostarin suojaksi.

Anarkistit hajaantuivat. Suurin osa liittyi valtavaan väkijoukkoon aukiolla. Yli tunnin ajan oli rauhallista ja toimittajat kuvasivat vapaasti väkijoukossa. Sitten, vähä kerrallaan, nuoriso ja huliigaanit,⁸ joista monet eivät edes olleet naamioituneita, alkoivat aukion reunalla eskaloimaan tilannetta heittämällä roskia ja sytyttä-

⁸ Tässä tapauksessa kyseessä ei ollut pelkästään urheiluhuliigaanit, vaan marginalisoitu levoton nuoriso. Eli eri porukka, jotka tietoisesti ja tavanomaisesti osallistuvat yhteiskunnallisiin kamppailuihin, vallankumouksellisiin projekteihin, aktivistikampanjoihin tai politiikkaan.

ilman naamioita. Anarkistit puolustivat taas käytäntöä ja jakoivat sitä koskevaa kirjallisuutta, mutta naamioituminen ei synnyttänyt samanlaista avointa konfliktia kuin spraymaalaukset, joten keskustelulle oli vähemmän mahdollisuuksia. Samoihin aikoihin poliisi pidätti ihmisiä, jotka olivat tallentuneet videolle uhkaamassa poliitikkoja parlamentin saarron aikana kesäkuussa, joten naamioitumisen käytännön syiden perusteleva kävi helpommaksi, vaikka media jaksoi puhua naamioitumisesta pelkuruutena. Onneksi kyseinen käytäntö kommunikoi itseään helposti visuaalisella tasolla, etenkin nuorten parissa; mutta Barcelonassa se luo edelleen jakolinjoja niiden välille, jotka automaattisesti kannattavat sitä ja jotka automaattisesti torjuvat sen.

Mielenosoituksiin tuotiin hyökkäävämpiä taktiikoita heittämällä maalipommeja erityisen vastenmielisten kohteiden kuten pörsin tai puoluetoimistojen julkisivuihin. Mielenosoitusten ulkopuolella, tavallisina päivinä tavallisissa kaupunginosissa, huppupäät saattoivat ilmaantua, hajottaa pankin ja kadota nopeasti, mikä loi uuden mahdollisuuden hyökkäysten normalisoitumiselle. Mutta ennen kuin tämä prosessi saattoi mennä askeleen eteenpäin, se kiihtyi äkillisesti opiskelijamellakoiden ja yleislakon myötä. Toisaalta nämä tapahtumat normalisoivat taistelunhaluista vastarintaa ja antoivat entistä useammalle tilaisuuden osallistua. Toisaalta niiden avulla iskuihin myötämielisesti suhtautuvat saattoivat tehdä pesäeroa sellaisiin, joilla on tapana tuomita tällaiset iskut. Vaikka muutama tuhat ihmistä saattaa pystyä ottamaan kadut haltuun tunniksi tai pariin, pitkällä tähtäimellä, jos ryhmä ei laajene ja horjuta sen ympärillä olevia lain ja oikeuden aitoja, se tulee väistämättä eristetyksi ja rauhoitetuksi. Joka tapauksessa, lakon aikoihin suuri osa Katalonian yhteiskuntaa oli tottunut katukonfliktin ja omaisuusvahingon matalaan tasoon. Heikkenevien tulevaisuudenkuvien myötä osalla heistä oli riittävästi raivoa tukemaan konfliktin äkillistä eskaloitumista.

Spektaakkelimaistaminen – toiminnan kutistaminen kuviksi – on tärkeä tekijä mellakojien eristämisessä. Vaikka lehdistön vas-

Tuen voittaminen tällaiselle katutaistelulle oli vaiheittain etenevä prosessi. 15M-liike oli nostanut pasifismin esiin massamitassa. Monella tapaa liikkeen rakenne oli hyökkäys tšekäläisten taisteluiden muistoa vastaan. Useat ihmiset anarkisteista indepesihin halusivat ottaa tuon historian osaksi uusia liikkeitä, kuten se oli ollut osana tapahtumaketjua syyskuun yleislakosta vappuun 2011. Tämä perintö kantaa mukanaan syvällistä kapitalismin vastaista analyysejä ja taistelukäytäntöä. Yhdessä nämä kansanhistorian kaksi osatekijää oikeuttavat radikaalia taistelua sekä paljastavat pasifismin ja demokraattisen populismin pinnallisuuden.

15M-liikkeen aukiovaltausten ensimmäisinä viikkoina anarkistit joutuivat toistuvasti ottamaan kantaa pasifismia vastaan, jakamaan lentolehtisiä ja pamfletteja sekä puolustamaan jokaista pienintäkin harhautumaa kaikista kesytetyimmistä kansalaistoiminnasta. Poliisiväkivalta joudutti oppimisprosessia. Merkittävässä tulevissa mielenosoituksissa anarkistit tunnistivat konfliktipisteen ja yrittivät puskea sitä eteenpäin korostamalla ennemmin näkyviä kuin maanalaisia toimintamuotoja. Ensimmäisten kuukausien ajan konfliktipiste oli graffiteissa. Lähes jokainen oli jo omaksunut teknisesti ottaen laittoman käytännön katujen ottamisesta kokonaan haltuun mielenosoitusten aikana, mutta jos ihmiset naamioituivat ja alkoivat maalaamaan pankkeja mielenosoitusten aikana, osa mielenosoittajista suuttui ja yritti jopa fyysisesti suojella pankkeja. Jokaista kahta maalaria kohti tarvittiin viisi muuta puolustamaan heidän tekojaan ja joskus jopa fyysisesti suojelemaan heitä. Mielenosoitus kerrallaan poliittisten graffitien vastustajien määrä harveni – olettaen niiden suuntautuneen pankkeja, hallintorakennuksia ja muita vihattuja instituutioita vastaan – ja yhä useammat ihmiset puolustivat spraymaalausta. Merkittävää ei ollut pankin vandalisointi vaan tuon vandalismin puolustamiseksi syntynyt yleinen keskustelu.

Seuraava konfliktipiste oli naamioitumisessa. Lokakuuhun mennessä hädin tuskin kukaan enää kritisoi spraymaalausta mielenosoituksen aikana, mutta monet olivat sitä mieltä, että se tulisi tehdä

mällä roskiksia palamaan. Kun roskispalo kasvoi niin suureksi, että poliisi joutui vetämään autonsa kauemmaksi etteivät ne syttyisi palamaan, riehakas joukko hyökkäsi ja jahtasi poliiseja korttelin verran Plaça Urquinaonalle. Poliisi teki vastahyökkäyksen ja ihmiset lähtivät paniikissa juoksemaan pakoon. Tällä kertaa enemmän katukokemusta keränneet mielenosoittajat rahoittivat paniikkia ja kehottivat kaikkia pitämään puolensa ja taistelemaan vastaan, kuten huligaanit ja muutamat muut hyvin nopeasti tekivätkin. Lopulta jostain ilmestyi (tai paikan päällä tehtiin) välttämättömät työkalut katujen ja jalkakäytävien muuttamiseksi heittokelpoiseen muotoon, ja poliisi sai niskaansa kivisateen. Voimalla voitettu vapaus kaduilla kesti lähes tunnin, ja huligaanit, anarkistit sekä indepesit sytyttivät Starbucksin ja pankin palamaan, minkä lisäksi he lähes sairaalla päättäväisyydellä menivät ensin lasisen ja sitten metallisen seinän läpi takakautta Corte Inglésiin ja sytyttivät palon himoittuun ostoskeskukseen. Media ja sivustakatsojat kuvasivat tapahtunutta, osa silkasta uteliaisuudesta ja osa halusi tarkoituksella häiritä mellakoihia. Muutama myös huusi mellakoihille, mutta tuhannet muut taputtivat ja pitivät sijansa, sen sijaan että olisivat panikoineet, juosseet ja jättäneet mellakoiht yksin, kuten yleensä on ollut tapana.

Kun suuret joukot olivat mellakoihtien takana, joko tarkoituksella tai vahingossa, poliisi ei päässyt hyökkäämään selustasta. Ne etenivät hitaasti kivisateen alla. Kun toinen joukko mellakkapoliiseja hyökkäsi Corte Inglésin suunnalta, väkijoukko vetäytyi ja poliisi sai koko korttelin takaisin hallintaansa, sekä yhden sivustan Pl. Catalunya.

Mutta väki ei siltikään antanut periksi. He hyökkäsivät useita lehdistön autoja vastaan, varastivat yhdestä aggregaatin bensatankin ja ottivat sen nopeasti hyötykäyttöön. He pystyttivät improvisoituja barrikadeja ja hajottivat jalkakäytäviä saadakseen lisää kiviä. Tuntui kuin se olisi kestänyt vielä toisen tunnin, kun poliisi ampui kumiluoteja jatkuvalla syötöllä ja useita mielenosoittajia loukkaantui. Eräs menetti silmänsä, toinen sai reiän keuhkoon. Nel-

jävuotias lapsi sai osuman. Mutta ihmiset tekivät kilpiä ja suojautuivat betoniporsaiden ja muiden esteiden taakse, ja jatkoivat siten kivien heittämistä poliiseja kohti. Etulinjassa oli pääosin huliigaaneja ja maahanmuuttajanuoria, seassa kourallinen anarkisteja, ja heidän rohkeutensa oli innostavaa.

Saadakseen aukion lopulta takaisin hallintaansa, mossot joutuivat käyttämään kyynelkaasua – ensi kertaa koko kymmenvuotisen historiansa aikana. Kaasu ei ollut kovin vahvaa, mutta uutena asiana se synnytti pelkoa. Ensimmäiset kanisterit potkaistiin takaisin, mutta seuraavat saivat väkijoukon perääntymään kohti Plaça Universitatia, hajottaen matkalla lisää pankkeja ja sytyttäen muuttaman tulipalon. Seuraavan tunnin ajan kaikki Plaça Universitatia ympäröineet kadut kuuluivat kansalle, kunnes poliisi onnistui lopulta etenemään vielä pari korttelia. Tämän jälkeen paloja syttyi Passeig de Gràcialla (Pl. Catalunyan yläpuolella) ja Ravalissa (maahanmuuttajien asuinalue Pl. Universitatin alapuolella). Jälkimmäisellä alueella maahanmuuttajat ja anarkistit ruokkivat tulia koko yön, pystyttivät barrikadeja, hajottivat pankkeja ja keräsivät kiviä samalla kun toivoivat poliisia tulevaksi. Muutamasta nopeasti matkoihin lähetetystä siviilipoliisista huolimatta yhteenottoja ei juurikaan ollut, koska järjestyksen voimat päättivät vältellä niitä. Kaikkialla kaupungissa, merkittävimpien konfliktipaikkojen reunamilla, ihmiset ryöstivät supermarketteja, hajottivat pankkeja, polttivat roskiksia ja hakkasivat siviilipoliiseja. Paloautot ajoivat edestakaisin pitkin kaupunkia pitkälle yöhön. Poliisi menetti kaupungin hallinnan päiväksi, kuten olivat menettäneet 27. syyskuuta 2010; ehkä ensi kertaa sitten Cine Princesa -mellakoiden 1996 – paitsi tällä kertaa suuremmassa mittakaavassa – suuri ihmisjoukko oppi kuinka sitkeään taistelun avulla voi ajaa poliisit pois.

Mellakka oli erittäin merkittävä tapahtuma. Talouden keskeytyminen oli ilmiselvää, vaikka monet kaupat eivät sulkeneet oviaan. Ehkä tuhatkunta roskalaatikkoo muutettiin barrikadeiksi, kuten kävi lukemattomille renkailla ja muille tavaroille. 295 roskalaatikkoo poltettiin, mikä aiheutti kaupungille puolen miljoonan eu-

kaan ole. Kaikista perimmäisin tarve on kyky ajaa poliisi pois. Kun on pystynyt voittamaan tilaa suoraan poliisilta, voi tehdä käytännössä mitä vaan. Kyky poliisiin lyömiseen perustuu pitkälti asenteseen, osittain kokemukseen ja vain hivenen materiaaliisiin valmiuksiin. Kaksi ensimmäistä pystyy kaupunkiympäristössä tuottamaan kolmannen, jos kukaan ei ole valmistellut niitä ennalta.

Poliisin torjumisessa kaikista tehokkaimpia olivat erilaisista sosioekonomisista ja etnisistä taustoista tulevat nuoret, joilla aikaisempaa katukokemusta oli vain vähän jos ollenkaan. Heidän tehokkuutensa moninkertaistui, kun kokeneemmat ja valmistautuneemmat ihmiset liittyivät heihin. Samaan tapaan heidän rinnallaan taistelleet anarkistit keräsivät yhdessä päivässä enemmän katukokemusta kuin koko edellisen vuoden mielenosoituksissa yhteensä. Kokemus ei kasaudu passiivisesti. Sitä kertyy vain niille, jotka uskaltavat.

Muualla kuin etulinjassa olleiden merkitys voi helposti jäädä vähemmälle huomiolle. Maaliskuun yleislakkomellakan *sine que non* oli väkijoukko, joka antoi fyysisistä ja emotionaalista tukea taistelun keskellä olleille. Tämän tuen muodot ja teho ovat jotain, jonka täytyy monimuotoistua ja levitä. Sen esteenä on ajatus siitä, että anarkistit joko taistelevat etulinjassa tai juoksevat karkuun. Aivan yhtä tärkeitä ovat sekä kolmannessa linjassa olevat, käsiään kohottamalla rauhallisuuteen kehottavat anarkistit että vielä taaempina olevat, jalkakäytävää heittokelpoiseksi muuttavat ihmiset. Viimeksimainittua tehdään liian usein etulinjassa, jossa ihmiset ja heidän keräämänsä kiviakat ovat haavoittuvampia. On myös välttämätöntä, että osa tovereista ei osallistu taisteluun vaan perustelevat sitä niille, jotka yrittävät rauhoittaa tai eristää mellakoijia. Tarvitaan vielä niitä, jotka ovat vielä kauempana sellaisilla alueilla, jotka ovat turvallisia lapsille ja vanhuksille, ja jotka taputtavat taistelulle tai hurraavat aina tulen syttyessä, ja jotka rohkaisevat ihmisiä siihen, että he eivät hylkää taistelijoita vaan näkevät heidät ”osana meitä”.

sa heinäkuussa 2011, talonvaltauksen häädössä lokakuussa 2011, pidätyksillä parlamentissa – joita vastaan on jo mielenosoituksia ja tukitoimintaa suunnitteilla. Koordinoitu toiminta uusien lakien vastustamiseksi on myös työn alla.

On myös ollut yrittystä kritiikkiin ja kollektiiviseen oppimiseen, sillä jotkut pidätykset olivat ehkäistävissä ja joissain tapauksissa ihmiset kiihdyttivät yhteenottoja tilanteissa, joissa toiset halusivat turvallisempaa ilmapiiriä tai yhteenotto ei muista syistä ollut järkevää. Plaça Catalunya turvallisempaa tilaa haluavat saattoivat vain mennä aukion toiselle puolelle poispäin yhteenotoista, ja aukiolla olikin useita lapsiperheitä ja vanhuksia antamassa symbolista tukea poliisia vastaan tappeleville. Mutta tämä ei ollut mahdollista muissa tiloissa, joissa poliisia vastaan hyökkäämisellä ei olisi ollut valoisia odotuksia, vaikka kaikki olisivat sitä halunneetkin.

Näitä kritiikkejä on paljon helpompi ymmärtää ja toteuttaa nyt kun 15M-liikkeen pasifistisesta selkäänpuukottamisesta on päästy yli. Vaikuttaa siltä, että anarkistit eivät tuomitse tuollaista kritiikkiä vaan ovat valmiita kuuntelemaan ja muuttamaan tapojaan, mikä on seurausta hyvistä yhteistyön kokemuksista kritiikkiä esittäneiden ihmisten kanssa. Anarkistit eivät halua vain hakea jatkuvaa yhteenottoa – strategia, jota on täällä jo kokeiltu ja joka on laitettu syrjään. Muutos ei ole kohti kesyttämistä vaan kohti erilaisia taistelun tilojen ja muotojen sekoittamista, jotta voimme saavuttaa sellaisia hyökkäysmuotoja, jotka voivat levitä vaarantamatta muita.

2. Opetukset

Maaliskuun yleislakko opetti muutamia tärkeitä asioita.

Mitä tulee katutaisteluun, tietyt huomiot nousevat esiin toisia selvemmin. Suunnitelma ei ole toiminnan perimmäinen edellytys, sillä tilanteet eivät koskaan mene suunnitelman mukaan. Sama pätee myös materiaaliseen valmistautumiseen, vaikka ei siitä haittaa-

ron vahingot, eikä laskuissa olla vielä otettu huomioon auki revittyjen katujen ja jalkakäytävien kustannuksia, tai pankkeja ja ketjukauppoja, jotka hajotettiin tai sytytettiin palamaan. Mutta kaikista tärkeintä oli kokemus kaduilla voittamisesta. Jälkilölyissä anarkistit tunsivat voittaneensa, kun taas Katalonian sisäministeri tunnusti tämän olevan merkki tulevasta – kuva tulevaisuudesta. Ennen yleislakkoa kukaan ei olisi uskonut yhden päivän voivan ratkaista mitään. Monet ajattelevat edelleen sillä tavalla, vaikka lakko ylitti kaikkien hurjimmatkin odotukset. Mutta saavutukset tulevat olemaan elintärkeitä tulevien taisteluiden kannalta.

Tukahduttaminen

Tarragonassa, toisessa Katalonian kaupungissa, antisistemat ottivat ilon irti siitä, että kaikki mellakkapoliisit oli siirretty Barcelonaan. Riehuajat polttivat useiden puolueiden toimistoja sekä hyökkäsivät poliisiautoja vastaan. Seuraavana päivänä poliisi pidätti yhdeksän tunnettua radikaalia, indepeseistä anarkisteihin. Todisteita ei ollut, mutta kostonhimoa sitäkin enemmän.

Kataloniassa tehtiin 29. maaliskuuta yhteensä 79 kiinniottoa, niistä 56 Barcelonassa. Useita kiinniotettuja hakattiin poliisiasemilla. Kahdelta jouduttiin poistamaan perna hakkaamisen seurauksena. Muutama päivä lakon jälkeen Modelon vankilan ulkopuolella järjestetyssä solidaarisuusmielenosoituksessa poliisi pidätti yhden mielenosoittajan poikkeuksellisen sadistisella tavalla, kun hänet revittiin pois pyörätuolistaan, joka jätettiin keskelle katuja mellakkapoliisien raivatessa koppiautolle tietä vihaisen väkijoukon läpi. Ainakin yksi mielenosoittaja sai luunmurtuman.

Suurin osa päästettiin vapaalle odottamaan oikeudenkäyntiä. Kolme laitettiin tutkintavankeuteen: kaksi epäilyttäviä materiaaleja hallussaan pitänyttä indepesiä sekä yksi Clotissa pidätetty lakko-vahti. Viimeksi mainittu odottaa oikeudenkäyntiä myös poliitikkojen häirinnästä parlamentin saarron yhteydessä viime kesäkuussa. Poliisi ei juurikaan pystynyt ottamaan ketään kiinni kaikista kiih-

keimpien tappeluiden aikana, eikä ole todisteita pidätettyjen yhteyksistä päivän räikeimpiin rikoksiin. Joka tapauksessa, oikeuslaitokset ymmärtävät poliittisen tarpeen varoittaville esimerkeille ja tulevat tekemään tarvittavat järjestelyt sitä varten.

Poliitikot etsivät samaan aikaan uusia tukahduttamisen työkaluja yhä kapinallisemmalla näyttävälle tulevaisuudelle. Madridissa maan hallitus ajaa muutoksia rikoslakiin, kun Kataloniassa paikallishallitus⁹ on ilmoittanut ankarista toimenpiteistä. Peruspiirteet ovat tuttuja kenelle tahansa tukahduttamiseen perehtyneelle. Ne tiivistyvät hyvin Katalonian sisäministeri Felip Puigin valituksissa siitä, että laki on ollut turhan lepu ”väkivaltaisia” kohtaan. Puig on pyytänyt Katalonian kunnan kansalaisia eristämään nuo ”väkivaltaiset”. Ensiksi rikoslakia tultaneen muuttamaan seuraavaan suuntaan: kokoontumisvapautta rajoitetaan kieltämällä naamiot ja valeasut, ”julkisrauhan häirintä” laajennetaan kattamaan julkisten instituutioiden blokkaukset ja niiden sisällä tapahtuvat mielenosoitukset, julkisrauhan häirinnän maksimirangaistus ja tutkintavankeus korotetaan kahteen vuoteen, ”rikollista järjestäytymistä” koskevat lait muutetaan joustavammiksi, ”virkamiehen väkivaltainen vastustaminen” ulotetaan kattamaan myös passiivinen vastarinta poliisia kohtaan, tavaroiden heittäminen poliisia kohti tulee johtamaan huomattavasti kovempiin rangaistuksiin ja vandalismituomiot tullaan korottamaan terrorismin vastaisten lakien tasolle.¹⁰ Mellakkapoliisien määrää Kataloniassa tullaan korottamaan neljänneksellä ja erikoissyöttäjä tullaan nimittämään

⁹ Katalonia on ”autonominen yhteisö” Espanjan valtion sisällä, jolla on oma hallituksensa, Generalitat.

¹⁰ Espanjan valtio oli yksi ensimmäisistä terrorismin vastaisten lakien säätäjistä. Kohteena oli Baskimaan itsenäisyystaistelu, joka oli myös Francon hallinnon keskeinen vihollinen. Monet terrorismin vastaisten lakien uhreista ovat nuoria, jotka ovat osallistuneet katutaisteluihin Espanjan viranomaisia vastaan. Lain turvin heidät voidaan pidättää ja heitä voidaan kiduttaa ja tuomita vankeusrangaistuksiin samalla mitalla kuin ETA:n jäsenet. Toisin sanoen, terrorismin vastaisia lakeja on Espanjassa jo sovellettu aseellisista sissiryhmistä horisontaalisesti organisoituneisiin katuprotesteihin tai omaehtoiseen sabotaasiin.

pelkästään ”kaupunkiväkivaltaa” varten. Julkisille paikoille asennetaan lisää kameroita ja poliisi tulee kuvaamaan mielenosoittajia entistä enemmän.

Lisäksi Katalonian hallitus aikoo perustaa nettisivun, jonka avulla kansalaiset voivat vasikoida toisiaan. Sinne saattaa tulla myös järjestelmä, jossa yleisö voi talkoohengessä tunnistaa mellakoijia kuvista. Ne tulevat myös yrittämään mellakointiin kehottavien nettisivujen, blogien ja twittertunnusten poistamista ja pyytävät kansalaisia olemaan rohkaisematta tuollaisiin mielenilmauksiin jakamalla blogeissa ja Facebookissa itse ottamiaan kuvia mellakoista ja katutaisteluista.¹¹ Media tulee jatkamaan ”väkivaltaisten” panettelua ja toivoo pystyvänsä eristämään heidät. Sitten on vielä uusi rikoslaki, jonka turvin syytteet voidaan nostaa mitä tahansa organisaatiota vastaan, joka on esittänyt kutsun väkivaltaisesti päättyneeseen mielenosoitukseen.

Anarkistit eivät viivytelleet vastauksessaan. Heti lakon jälkeen oli kahtena päivänä solidaarisuusmielenosoituksia vankiloiden ja oikeustalojen ulkopuolella. Neljä päivää lakon jälkeen noin viidensadan hengen mielenosoitus kulki Modelon vankilalle. Alle viikko lakon jälkeen kaupungin seinille oli levitetty tuhansia kopioita ainakin kahdesta mellakointia puolustaneesta anarkistijulisteesta. Yhdessä kysyttiin ”Mitä oikein odotitte?”, kun toinen julisti ”tottelevaisuuden loppua”. On ollut puhetta näiden tapausten yhdistämisestä muuhun viimeaikaiseen tukahduttamiseen – pidätykset syyskuun 2010 lakon yhteydessä tai tammikuussa 2011, vappuna, Pl. Catalunyan hädässä, Clotin häätöjä vastustaneessa taistelus-

¹¹ On mielenkiintoista huomata kuinka sekä anarkistit että hallitsijat kokevat olonsa uhatuksi blogien ja sosiaalisen median kautta leviävän mellakkaporon takia. Anarkistit pelkäävät yhteenoton speaktaakkelimaistumista ja kuvien helpottavan pidätysten tekemisessä, kun taas valtio pelkää omaehtoista ja itseorganisoitunutta kommunikaatiota, joka horjuttaa mediakontrollia. Kannattaa huomata, että niin kutsutun Ensimmäisen Maailman maissa medialla ei ole tapana levittää kuvia, joissa suuret väkijoukot hyökkäävät vaurauden symboleita tai järjestysvoimia vastaan.